

# Megjelenik minden nap

# DÉLVIDÉK

Főszerkesztő: Illés Sándor

8 oldal, ára 10 fillér

Politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
Zombor, Csihás Benő utca 3.

Telefon: 2-07. Csekkszám: 74.050

Előfizetés egy óra. . . 2.40 P.  
Negyedévre . . . . . 7.- P.

I. évfolyam

Zombor, 1941 augusztus 9, szombat

83. szám

## TÖRÖKORSZÁG VESZÉLYBEN

**A német hadosztályok benyomultak a visszavonuló ellenség kellős közepébe / Három-négymillióra becsülik a Szovjet eddigi embervesztését / Angol-amerikai haditanács az Atlanti óceánon / Nem erősítik meg a szovjet-japán összecsapás híreit / Eltemették Mussolini fiát**

A világtörténelmi találkozó megtörtént Roosevelt és Churchill között valahol az óceánon. Ez a találkozás a legnagyobb eseménye a diplomáciai frontnak és nem is tanácskozás volt, hanem haditanács. Erre enged következtetni egy jelentés, amely arról számol be, hogy a tanácskozáson részt vettek az amerikai és az angol katonai vezetők is.

A tanácskozás után Roosevelt Washingtonban az Anglia részére megszavazott hadisegély megegyezését kéri majd a kongresszustól. Ez a kis jelentés azt mutatja, hogy Angliának nagyon nagy szüksége lehet segítségre.

Amíg az óceánon folyt a nagy megbeszélés, addig

### Törökország

felé tolódtott a háború. Ugy Anglia, mint Amerika nagyarányú diplomáciai tevékenységet fejt ki Törökországban. Ankarában lázas izgalom uralkodik. A fővárosban már érezhető a háború előszele. Anglia követe utján megnyugtató kijelentéseket tett, de az angol garanciának már nics semmi értéke a közelketen sem. A török határra a megnyugtató kijelentések ellenére is nagy csapatfeszítést vonultatott fel Anglia. Török hivatalos helyen kijelentették, hogy ha kell, fegyveres erővel szállanak szembe az ország függetlenségét és szabadságát veszélyeztető ellenséggel.

Svájci lapértesülések szerint Anglia félmillió embert dobott Perzsa határára. Ezek a katonák már amerikai hadianyaggal és felszereléssel vannak ellátva. A támadást Anglia pár napon belül végre akarja hajtani, hogy így érintkezést találjon a szovjet csapatokkal. Az angol csapatok felnyomulnának a tervek szerint a Kaspi tóig és az Azovi tenger vidékét is megvédenék. Az angolok talán még arra is reményt táplálnak, hogy Törökországon keresztül a Balkánra nyomuljanak és itt létesítsenek frontot a német és a szövetséges csapatok ellen. Nem először történik majd meg, hogy az angolok véres fejjel hátrálnak meg és hagyják cserben szövetségüket saját életük védelme érdekében.

A Közelkeleti helyzet alakulására vet fényt az a hír is, hogy Rasid Ali volt iraki miniszter Berlinbe utazott, hogy ott ellenkormányt alakítson.

Perzsa angol-amerikai nyomásra tegnap kiutasított pár német állampolgárt. Német részről erre azt a választ kapták, hogy amennyiben még

egy német polgárt kiutasít az országból, a német kormány válaszképpen visszahívja követét.

### Thaiföld

körül is nagy csata folyik a diplomáciai fronton. Ugy Amerika, mint Anglia felajánlotta segítségét Thaiföldnek. Japán is felszólította a bankoki kormányt, hogy kövesse Indokina példáját. Japán és Thaiföld között folynak a tárgyalások.

Érdeklődésre tarthat számot Eden beszéde is. Az angol miniszter szerint Indokínában német csapatok vannak, Eden úgy szeretné beállítani Anglia harcát most is, mintha az a népek szabadságának megvédése érdekében folyna. A Deutsche Diplomatisher Korrespondenz szerint Eden állítása az Indokínában lévő

német csapatokról csak azt a célt szolgálja, hogy Anglia ürügyet találjon a beavatkozásra.

### A keleti fronton

Érlelődnek a nagy események. A németek már felgöngyölték a Kiev és az Odessza között lévő széles frontot. Umantól délkeletre felmorzsolták egy szovjet hadsereget, harmincezer ember fogságba esett.

Szentpétervár környékén is sikereket értek el a német erők, s kitörték a Finn öbölre. A Szmolenszki frontról visszavonuló megvert orosz hadsereg közepébe, Moszkva irányába éket vertek a német páncélosok. Ezen a szakaszon is és Odessza környékén, új fázisába érkezett a háború.



### Német hadosztályok benyomultak az ellenség kellős közepébe

Berlin, augusztus 8.

A Német Távirati Iroda közli, hogy német páncéloshadosztályok benyomultak a visszavonuló ellenség kellős közepébe.

### Ujabb 30.000 fogoly Ukrajnában

Berlin, augusztus 8.

A vezéri főhadiszállás pénteki hadijelentése közli: A német csapatok Umantól délkeletre megsemmisítették a körülzárt ellenséges egységeket és 30.000 foglyot ejtettek. A foglyok között van a VI. szovjet hadosztály főparancsnoka és számos más parancsnokló szovjet tiszt.

Az Észtországban előnyomuló német erők elfoglalták Wesenberg városát és kitörték a Finn öbölre.

A finn arcvonalon sikerrel folytatják az előnyomulást a finn-német egységek.

Az Anglia körüli vizeken ismét nagy eredményeket értek el a német légi erők, amelyek 46.500 tonna ellenséges hajóteret süllyesztettek el. Angol kikötők ellen sikeres légitevékenység folyt.

Az utóbbi 24 órában 24 angol gép semmisült meg.

A német légi erők péntekre virradóra nagyarányú támadást intéztek az alexandriai brit hadihajó támaszpont ellen.

Az ellenség péntekre virradóra berepült Németország nyugati tartományai fölé és Berlinre is dobott néhány bombát. A légvédelem hat ellenséges gépet lelőtt.

### A föld

A felszabadulás mámorától felujjongott délvidéki magyar nincstelen földhöz jut. A bukovinai székegy honfoglalása után a huszonkét év elnyomatása alól felszabadult benszüllött magyar nincstelen is megveti a lábát a szentelt földön. Új birtokosai vannak Bács kának. Olyanok, akik eddig csak másnak dolgoztak meg a fekete rögöt, olyanok, akik csak aprópénzt kaptak verejtékes munkájukért. Most saját földük lesz, saját földjük. Föld, amit magukénak mondhatnak, rög, amely nekik ontja a termést. Néha bővebben, néha csak szűkösben, az nem számít. Az övéké lesz, azoké, akik elsorvadtak rajta, akik izzadtak rajta, akik éltek rajta, most birtokukba veszik.

Sorlatat állanak a községházak folyosóján. Kópott ruhában, kópott emberek. De arcukon, de szemükben boldog fény világít. A föld szeretete ez, amelyet nem ismer mindenki. Remeg a hangjuk, amikor bejelentik az igényt. Nem is hiszik, kételkednek még most is. Igaz lenne? Csak ugyan földet kap a magyar is?

Mennyit is kap? Még nem tudja. Sokgyermekes. Az egyiknek hat gyermeke van. Nem bánja akármennyit kap, csak föld legyen. Csak az övé legyen. **Soha** sem volt egy barázdája sem. Apjának sem és őseinek sem, pedig mind itt éltek, itt dolgoztak, itt birkóztak életre-halálra az ősi röggel. Ezért véreztek, de mégis más kaptak. Most a hősi harcot jutalmazták. A kitaratást, a magyarságot.

Földet kap a bácskai magyar paraszt. Az elesett, nincstelen magyar talpraáll, gyökeret ereszt végre saját hazájában. Gyökeret ver ezen az ősi földön, az ezeréves birodalom szent rögében és olyan erősen megkapaszkodik, hogy kitépni onnan nem tudja újabb ezer év harca sem.

## Törökország és Perzsia fegyverrel válaszol Anglia támadására Az USA fegyvert szállít a Szovjetnek

Ankara, augusztus 8.

Török politikai körökben nagy izgalmat okoztak Anglia közelkeleti terveit. London politikája azt mutatja, hogy az angolok épügy semmibe veszik Törökország és Perzsia semlegességét, mintahogy nem törődtek Szíria semleges politikájával sem. A közelkeleti helyzet feszültsége közel viharokkal fenyeget.

Török politikai körökben hangoztatják Törökország szállárd elszántságát, hogy épügy, mint Perzsia, fegyverrel védje meg semlegességét az angol tervekkel szemben.

## Az USA-ban benzinhiányt idéz elő a Szovjet megsegítése

Washington, augusztus 8.

Az amerikai belügyminiszter kijelentette, hogy az Egyesült Államok 4 tartályhajót ad át a Szovjetnek repülőgépbenzin szállítására. A miniszter attól tart, hogy

a Szovjet benzinnel való megsegítése zavarokat idéz elő az amerikai benzinellátásban, ami szükségessé teszi a benzin adagolását.

Amerika a termelés fokozásával igyekszik elejét venni annak, hogy Amerikában ne álljon elő nagyobb benzinhiány a Szovjetnek nyújtott segítség folytán.

A szenátus 44 szavazattal 24 ellenében elfogadta a katonai szolgálati idő 18 hónappal való meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatot. Ezzel a katonai szolgálati idő két és fél évet tesz ki.

## Eltemették a hősihalált halt Mussolini Brunot

Róma, augusztus 8.

Mussolini Bruno repülőszázados, a Duce másodsülött fia csütörtökön délelőtt Pisa közelében egy kísérleti repülőgépen végzett próbapépülés alkalmával lezuhant és szörnyethalt.

Mussolini Bruno 1919-ben született Milánóban. Az abessziniai hadjáratban 1936-ban mint repülő kiténtették a katonai vitézségi érmmel. 1938-ban résztvett a délamerikai repülésben, később pedig a Lati olasz repülő társaság vezérigazgatója lett Délamerikában. Az albániai hadjáratban egy repülőraj parancsnoka volt és ismételtén kiténtette magát. 1940 december 28-án, az olasz-görög háború első napján résztvett a Pyreus ellen intézett támadásban.

A szerencsétlenség másik halálos áldozata Francesco Vitalini repülő-főhadnagy. Többen megsebesültek.

A két hős holttestét a Fascisták Házában szentelték be, majd a kápolnában ravatalozták fel. Mussolini és felesége, valamint a család többi tagjai a kormány, a párt és a hadsereg képviselői a szerencsétlenség után azonnal Pisába utaztak. A város komor gyászpompába öltözött. Mussolini Bruno koporsója mellett a késő éjszakai órákig virrasztottak a család tagjai. Pisából Forliba szállítják a Duce hősihalott fiát, onnan pedig Bredapkióba, ahol a Mussolini család családi sírboltjában helyezik örök nyugalomra szombaton délelőtt.

Az egész olasz nemzet mélyeséges gyászban siratja a Duce hős fiát, aki mindenkor példáját mutatta a hősiességnek a hazafias kötelességek teljesítésének.

Mussolinihez valamennyi baráti és szövetséges állam feje részvétlívratot küldött. Elsőnek érkezett Horthy kormányzó, a magyar kormány, Hitler vezér és kancellár, és Franco tábornok részvétlívratát.

A Duce pénteken meglátogatta azokat a pilótákat, akik a szerencsétlenség alkalmával megsebesültek. Valamennyien melegen érdeklődtek Mussolini Bruno állapota iránt. A Duce kiméletből nem közölte velük a lesújtó valóságot.

## Honvédségünk visszavonulásra kényszeríti a szovjet csapatokat

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

Az Ukrajnában küzdő magyar csapatok további előnyomulásuk során újabb nagyszámú foglyot ejtettek sok löveget, páncéltörő ágyút, gépfegyvert, gépkocsit és gumicsónakot zsákmányoltak.

A Bug-menti harcokban kifejtett szíves ellenállás megtörése után az ellenség egyes helyeken már megkezdte folyamatos visszavonulását, másutt gyengülő erőkkel még védekezik.

Igen hatásosan avatkozott bele a földi csapatok üldöző harcába egyik bombázókötelékünk amely — szovjetzakszmányból eredő nagyméretű bombákkal is — ellenséges baraktáborokat és visszavonuló oszlopokat pusztított, továbbá léghátrító útegeket hallgattatott el.

A szovjet légi erők a magyar seregtestek arcvonalán csak szórványosan mutatkoztak és észrevehetően kerülnek a harcót.

—OO—

## Amerika és Anglia felajánlotta segítségét Sziámnak japán támadás esetére

Washington, augusztus 8.

A legutóbbi sajtókonferencián Hull külügyi államtitkár megerősítette azt a hírt, hogy megérkezett Washingtonba a francia jegyzék Welles külügyi államtitkárhelyettes minapi francia-ellenes kijelentéseire.

A külügyi államtitkár feladott kérdésre tagadta a Martinique francia sziget elleni amerikai tervek hírét.

Sziámra vonatkozóan kijelentette Welles, hogy esetleges Sziám elleni japán támadás amerikai érdekekbe ütköznék. Washington felajánlotta segítségét Sziámnak japán támadás esetére.

Beavatott amerikai körök úgy tudják, hogy Anglia is segítséget ajánlott Sziámnak a japán támadás bekövetkezésének esetére.

## TISZTOGATÁS A SZERB TISZTVESELOKARBAN

Belgrád, augusztus 8.

Hivatalos rendelet jelent meg, amely szerint köztisztviselő Szerbiában nem lehet az, aki kommunista, vagy szabadkőműves, vagy aki rokon-szenvez vagy kapcsolatokat tart fenn kommunistákkal és szabadkőművesekkel.

A tisztogatás folyamatban van.

## ARENA MOZI

CSÜTÖRTÖK—HÉTFŐ

augusztus 7., 8., 9., 10-én

Bemutatásra kerül az év legnagyobb szenzációja!

## TOMY

a megfagyott gyermek

Főszerepben: Csontos Gyula, Simer Erzsébet és SUTYI Ádám Klári, a magyar film és rádió kedvence

A műsor keretében Sutyi személyesen is fellép tánc- és énekszámokkal

Legújabb magyar és olasz hiradó.

Előadások kezdete: hétköznap 8:15 és 9 órakor, vasárnap 7:45, 8:15 és 9 órakor.

## A délamerikai államok megtagadják az együttműködést Washingtonnal, ha Roosevelt háborúba kéri az USA-t

Newyork, augusztus 8.

Az amerikai lapok közlik a meciói külügyminiszter nyilatkozatát. Eszerint Mexico hajlandó együttműködni Washingtonnal és csatlakozni az amerikai államok együttes védelmének szolgáló erőcsoporthoz mindaddig, amíg az Egyesült Államok be nem avatkozik az európai háborúba. Ugyanerre az álláspontra helyezkednek a délamerikai államok is.

## TITOKBAN TARTJÁK A CHURCHILL— ROOSEVELT TALÁLKOZÓ HELYÉT

Washington, augusztus 8.

A Miami Herald című tekintélyes lap feltevést keltő részletesebb tájékoztatást közöl Roosevelt elnök és Churchill brit miniszterelnök állítólagos találkozásáról. A lap azt állítja, megbízható washingtoni külképviseleti helyről megtudta, hogy Roosevelt és Churchill kedden délután egy közelebről meg nem jelölt hajó fedélzetén találkozott az Atlanti-óceán északi részén. Brit és kanadai forrásból szerzett értesülések szerint a találkozó New Brunswick partjai előtt történt meg, egy más forrásból eredő jelentés viszont úgy írja le a találkozást színelő, hogy Ujfundlandra lehet következtetni belőle.

Illetékes helyen semmiféle felvilágosítást nem adnak a találkozóval kapcsolatban, amelyet még mindig a titok sűrű homálya fed.

## MAGYAR CÁFOLAT

Egyes külföldi lapok helyet adtak annak a moszkvai forrásból származó híresztelésnek mint ha a magyarországi kórházak zsufozásig telve volnának a keleti harctérről hátraszállított sebesült német katonákkal, továbbá, hogy az orvos- és gyógyszerhiány miatt, főként azonban a vérátömlesztéshez szükséges plányok hiánya következtében igen sok német katona pusztulna el.

E hírrel kapcsolatban a Magyar Távirati Iroda felhatalmazták a következők közlésére:

Magyarország területén sem a múltban, sem ezidőszert egyetlen sebesült német katonát nem ápoltak és nem ápolnak.

Ez a megállapítás magábanvéve is a legkategorikusabb visszautasítása mindazoknak a mellékkoholmányoknak is, amelyeket a moszkvai hiradás el akar ítetni. Nevezetesen annak, hogy Magyarországon orvos- vagy gyógyszerhiány volna, továbbá annak, hogy a vérátömlesztések körül bármiféle nehézségek mutatkoznának. Ezeknek a mellékkoholmányoknak és általában német sebesültek Magyarországon való ápolásáról szóló valótlanlagnak kiagyálására csak azért volt szüksége a bolsevik propagandahivatalnak, hogy a Szovjet katonai vereségeinek szépitése céljából a német hadsereg vereségeit csillagászati számokra nagyítsa (MTI).

## Haditanácsá alakult át a Churchill-Roosevelt találkozó?

Zürich, augusztus 8.  
Egyes amerikai hírgyűjtések jelentése szerint Churchill és Roosevelt találkozásának haditanács jellege van. A haditanács „valahol az Atlanti óceánon” ült össze. Ugy angol, mint amerikai részről magasrangú katonatisztek is részt vesznek a megbeszéléseken.

### SPANYOLORSZÁG VISSZAKOVETELI GIBRALTÁRT

Madrid, augusztus 8.  
Spanyolországban újból nagyarányú tüntetések zajlottak le, amelyeken hangoztatták Spanyolország jogát Gibraltárhoz és követelték az erőd visszaadását a madridi kormánynak.

### ANGOL MEGNYUGTATÁS TOROKORSZÁGNAK

Ankara, augusztus 8.  
Az ankarai angol nagykövét felkereste Sza-

radzsoglu török külügyminisztert, akivel közölte, hogy Anglia nem köt olyan egyezményeket harmadik hatalmakkal, amelyek Törökország függetlenségével, semlegességével és területi építésével ellenkeznek.

### LEMONDOTT A PERUI KORMÁNY

Zürich, augusztus 8.  
Megnemerősített hírek szerint a perui kormány lemondott.

### IDEGEN HATALOM ÉRDEKEIT SZOLGÁLJA AZ AMERIKAI ALUMINIUMIPARI SZTRÁJK

Washington, augusztus 8.  
Az amerikai alumíniumiparban sztrájk tört ki. A munkások az egyik nagy gyárat megszállták. Hivatalos közlés szerint a sztrájk idegen hatalom érdekeit szolgálja.

—o:—

## Cáfolják a szovjet-japán határmenti csatározás hírét

Tokió, augusztus 8.  
Hivatalos japán helyen nem erősítik meg azokat a külföldön elterjedt híreket, melyek szerint Mandzsúria határán szovjet-japán csatározások folynak.

Washingtoni jelentések szerint a szovjet-japán határincidensek híre nem fedti a valóságot.

### MÉG FOLYNAK A FRANCIA-NÉMET TANÁCSKOZÁSOK

Párizs, augusztus 8.  
Darlan francia miniszterelnökhelyettes folytatja a párizsi német és francia főmegbízottakkal a tárgyalásokat. A megbeszélések elsősorban gazdasági és csak másodsorban politikai természetűek.

Franciaországban erélyes kézzel folyik az országnak a kommunistáktól való megtisztítása. Lyonban tegnap 61 ismert kommunistát tartóztattak le.

### AZ ANGOL PROPAGANDA SZERETNÉ ELHOMÁLYOSÍTANI A NÉMET GYŐZELMET

Berlin, augusztus 8.  
A német főparancsnokság szerdai különjelentéseire, amelyekben beszámolt a keleti hadjárat eddigi óriási győzelmeiről, az angol propaganda válaszul olyan híreszteléseket terjesztett, hogy a németek nagy veszteségeket szenvedtek e hadjárat során. Berliin illetékes körökben már várták az angol propagandának ezeket az állításait, amelyek a szokott módon igyekeznek a világgözüvélemény előtt elhomályosítani a német hadvezetés bámulatos eredményeit. Így tett az angol propaganda már a norvégiai, dűnkircheni, szerbiai, görögországi és krétai német

győzelmek után is és az angolok vereségét a német veszteségekről terjesztett hamis hírekkel igyekezett szépíteni.

Ami a tényleges veszteségeket illeti, illetékes német helyen hangsúlyozzák, hogy a mostani veszteségek is e háború szokott keretei között mozognak és nem lépik túl az előző hadjáratokban elszenvedett veszteségek arányait a harcban vetett csapatok nagyságához képest.

Illetékes német helyen a legnyomatékosabban cáfolják azokat a külföldi állításokat, amelyek szerint a Brünn melletti Spielbergben 100 német katonatiszt volna fogságban, mert bíráló kijelentéseket tettek a keleti hadjáratról, sőt néhányukat már agyon is lőtték. Az illetékes cáfolat hozzáteszi, hogy Spielberget 1939. óta nem használják börtönné, helyiségeit lakószobákká alakították át és a cellákat használt kamrákat pedig muzeummá építették át.

### ANGOL REPULÓGÉPEK NYUGATNÉMETORSZÁG ÉS BERLIN FELETT

Berlin, augusztus 8.  
A Német Távirati Iroda jelenti, hogy péntekre virradóra angol légitűelékek Németország nyugati tartományaira dobtak romboló és gyújtó bombákat. Egyes angol gépek Berlin fölé is eljutottak. A támadás lakóházakban okozott károkat. Néhány polgári személy meghalt, mások megsebesültek.

### A NÉMETEK MEGSEMISÍTETTEK EGY SZOVJET PÁNCÉLVONATOT

Berlin, augusztus 8.  
A Német Távirati Iroda közli, hogy német zuhanóbombázók meglepetésszerű támadással telibetaláltak egy szovjet páncélvonatot, amely megsemmisült.

## Az olasz hadsereg is beleszól a döntő küzdelembe

Róma, augusztus 8.  
Az olasz közvélemény és sajtó még mindig a nagy keleti sikerekről kiadott német különjelentések hatása alatt áll. A lapok leszögezik, hogy a fölényes német hadvezetés folytán a német haderő mindenütt urrá lett az ellenségen. Olasz körökben hangoztatják, hogy most már az olasz haderő is beleszól a Szovjet ellen folyó döntő küzdelembe. A harc kimenetele nem kétséges és a döntés világtörténelmi jelentőségű lesz.

### HÁROM OLASZ TORPEDÓVETŐ REPULÓGÉP ELSÜLYESZTETT KÉT ANGOL ROMBOLÓT

Róma, augusztus 8.  
A Stefáni iroda tudósítója részleteket

közöl arról a tengeri csatáról, amely tegnap játszódott le az afrikai partok előtt. Három olasz torpedóvető repülőgép Marsa Matruh és Tobruk között több angol torpedórombolót vett észre. Azonnal megkezdtek a támadást. A hajókat találatok érték. Az egyik azonnal oldalra dőlt és kigyulladt, a másikról pedig magas lángoszlopok csaptak fel. Mindkettő elveszettnek tekinthető.

### AMERIKA UJABB ERŐS CSAPATOKAT KÜLDÖTT IZLANDRA

Stockholm, aug. 8.  
Izland szigetére újabb nagy amerikai katonai egységek érkeztek.

## 3-4 millió a Szovjet eddigi ember-vesztesége

Róma, augusztus 8.  
Gayda főszerkesztő, a Giornale d'Italia pénteki számában azt írja, hogy a szovjetet ért veszteségek már előrevetik a vörös hadsereg összeomlásának árnyékát. A Szovjet mozgósítható emberanyaga mintegy 11 millió és ennek egyharmadát már harcra készítették a német hadsereg. — Hadianyagban még ennél is nagyobb veszteségeket szenvedett a Szovjet, ughogy veszteségeit már nem tudja pótolni. Korai volna még azt állítani, hogy a szovjet hadsereg már le van győzve, az azonban tény, hogy az eddigi német sikerek megteremtették a győzelem minden előfeltételét. Nagy nehézségeket fog még okozni a német és szövetséges csapatoknak az orosz föld és telen kiterjedése, a nagy távolságok leküzdése, ez azonban olyan nehézség, amelyet le tudna küzdeni a fölényben lévő német erők.

A Popolo di Roma szerint az a körülmény, hogy a Szovjet minden erejével védi Szentpétervárat, Kievet és Moszkvát készlettel ugyan ezen városok elesését, de nem tartóztathatja a környékén közeledő végzetet. A Szovjet az említett városok védelméért milliók életét áldozza fel, ez lehetővé teszi a németeknek a szovjet haderejének gyorsított megsemmisítését.

## Roosevelt az eddigi kétszere-sére akarja emelni az angliai szállításokat

Zürich, augusztus 8.  
Amerikai hírodok szerint Churchill angol miniszterelnök 15 napig nem tér vissza Londonba. Roosevelt kijelentette, hogy Washingtonba való visszatérése után azonnal üzenetet intéz a kongresszushoz és ebben az Anglia megsegítésére küldött szállítmányok megkészenését kéri.

## Németország a diplomáciai viszony megszakításával fenyegeti Perzsiát

Zürich, augusztus 8.  
Svájci lapértesülések szerint a teheráni német követ közölte a perzsa kormánnyal, hogyha Perzsiát angol-szovjet nyomásra továbbra is kiutasít német állampolgárokat, Németország megszakítja a diplomáciai viszonyt Perzsiával.

### AMERIKÁBAN SZTRÁJKBA LÉPETT 18 EZER HAJÓGYÁRI MUNKÁS

Washington, augusztus 6.  
Tizennyolcezer hajógyári munkás bérmozgalmat indított és beszüntette a munkát.

## A nagyvilágból

Dánia is elimerte az önálló Horvátországot. Az angol alsóház megkezdte nyári szabadságát, amely szeptemberig tart.

Columbia is csatlakozott azokhoz az amerikai államokhoz, amelyek a demokráciaellenes mozgalmakat elnyomni igyekeznek. A Bogotából érkezett hírek szerint egy tervezett összeküvést leplezték le. Martinez columbiai hadügyminiszter ezzel kapcsolatban bejelentette, hogy a vizsgálat folyamatban van és több személyt letartóztattak. A letartóztatottak számáról a hadügyminiszter minden felvilágosítást megtagadott, de politikai körökben ezt a számot 40 és 200 között találgatják. A bogotai rádió azt állította, hogy a letartóztatottak között német állampolgárok is vannak, de ezt a bogotai német követség a leghatározottabban megcáfolta.

## HIREK

oooOooo

## Magyar hősök

1917. augusztus 9.

Rendületlen bátorságnak, kitartásnak és lélekjelenlétnek ragyogó példáját nyújtotta Domján Pál volt budapesti 32. közös gyalogezred-beli népfelkelő tizedes.

Mint rajparancsnok kiváló személyes vitézséggel tünt ki Csernovitztól délre Tereschény-nél. Századát előre rendelték. Domján tizedes, mint rajparancsnok raja élén rohanva leghevesebb golyózáporban, olyan elszánt lélekjelenléttel vezette embereit előre, hogy példaadó magatartása a már csüggedni kezdőket is lelkes bátorságra ragadta. Mikor az oroszok eredményes ellentámadása századának balszárnyát már erősen veszélyeztette, Domján tizedes önfeláldozó vitéz magatartása oly lelkesítőleg hatott az alárendeltre, hogy azok a súlyos veszteségek ellenére is hősiességgel harcoltak mindaddig, amíg az ellenség ismét vissza nem húzódott hátrábbi állásába.

Domján Pál népfelkelő tizedest ezért a hősi és eredményes kötelességteljesítéséért az újfajlagos nagy ezüst vitézségi éremmel tüntették ki.

OTI ügyeletes orvosa: Dr. Kuczai János, Csihás Benő utca.

Ügyeletes gyógyszerész: Városi gyógyszerész, Szent György tér.

oooOooo

Megszűnt a Délvidéken a csomagforgalom sulykorlátozása. A katonai közigazgatás alatt álló délvidéki területek csomagforgalmának sulykorlátozása azonnali hatállyal megszűnt. Ezentúl korlátlanul, bármilyen sulyban lehet csomagot feladni a postákon.

Zomborban befejeződött a levanteösz-szezés. Tegnap Zomborban befejeződött a levanteösz-szezés korosztály szerinti beirátása. Ez azonban még nem jelenti azt, hogy a további beirátkozásokra nem kell jelentkezniök az elmaradt levanteösz-szezeseknek, sőt az illetékes hatóságok most is nyomatékosan figyelmeztetik úgy az eddig még nem jelentkezett ifjakat, valamint azoknak szüleit, hogy minél előbb iratkozzanak be, illetve irassák be levanteösz-szezes fiukat levanteösz-szezesbe, mert hanyagság vagy a kötelezettség alól való kibúvás esetén a legszigorúbb büntetést alkalmazják. Egyben felhívják minden levanteösz-szezes figyelmét arra, hogy a gyakorlatokat pontosan látogassák. Igazolatlan elmaradás esetén fegyelmi eljárást indítanak ellenük.

Gyomor-, bél-, máj- és anyagcserebetegnek szívesen isznak reggelként felkeléskor egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ennek hashajtó hatása gyors és biztos, igen enyhe s ezért nagyon kellemes. Kérdezze meg orvosát.

Mester és segédvizsgák Óbecsén. Az óbecsei ipartestület mellett működő mester és segédvizsgáztató bizottságok előtt a következők tették le a sikeres előírt vizsgát. Mestervizsgát tettek: Bender Béla borbély, Horváth Imre szabó, Balázs László kefékötő, Szlancsik Ferenc asztalos, Horváth József bádogos. Segédvizsgát tettek: Petrovics Mária fényképész, Grga Nikola borbély, Apity Pavle lakatos, Kosztics Brankó, Tábori János, Popov Lázár asztalosok, Sőregi Imre cipész, Kovács Zsárkó szobafestő, Popov Brankó és Jezdics Valentin géplakatosok.

Hajózhatóvá teszik a bezdáni csatornát. A visszavonuló szerbek Bezdánánál három hidat robbantottak fel a csatornán. A szigeti betonhid romjait kiszedték a vízből. Ide új hidat építenek. A Dora hid helyett felépített pontonhidat most le szerelték. A forgalmat komppal bonvolítják le. Így a csatornának ezt a részét ismét hajózhatóvá teszik.

## Az epebaj speciális gyógyszere

lett a Jászkarajenői csodaforrás vize. Az epeutak, a máj, gyomor betegségei esetén orvosi tanács és ellenőrzés mellett, 4-6 hetes kúra tartandó e pompás, természetes gyógyszerrel, a Mira glau-

bersós gyógyvízzel, mely eddig is sok százezer magyar egészségét adta vissza. Kérdezze meg orvosát! Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és jobb fűszerkereskedésekben.

## Épül a bezdáni országzászló talpazata.

Az országzászlóbizottság Bodonyi Gyula jegyző elnöklétével közgyűlést tartott. Elhatározták, hogy az országzászló talpazatának építését megkezdik. Az országzászlót szeptember 8-án avatják fel.

Súlyos börtönbüntetésre ítélte a pestvidéki törvényszék a mostre-per vádlottjait. A pestvidéki törvényszék 4 havi tárgyalás után csütörtökön hirdetett ítéletet abban a nagyarányú vesztegetési, csalási és okirat hamisítási bűnperben, amelynek 19 vádlottja és százánál több tanúja volt. A vádirat négyezer gépelt oldalt tesz ki. A bűnper fővádlottját, Schreiber Lászlót 33 rendbeli csalásban mondta ki bűnösnek a bíróság és 7 évi dologháza ítélte. Bless György volt törvényszéki bírót két és fél évi fegyházra és 2000 pengő pénzbüntetésre, dr. Kuba Ágostont pedig 3 évi fegyházra ítélték. A többi vádlott is súlyos büntetést kapott.

## BUDAPESTEN IS

tájékozza magát az itthoni dolgokról és vegyen

## DÉLVIDÉK-et

A Keleti pályaudvaron

## Sikerült műkedvelő-eladás Verbázon.

A DMKSz fiókegyesülete műkedvelő előadást rendezet. Szerepeltek: Galambos Ilonka és Kaszás Imre szavaforokkal, Kalapáti Mária, Keresztes János, Kalapáti Sándor, Vigh Rózsi, Drobina Vera, Muhari Ági, Drobina Ilonka, Körösi Rozika, Budaj Mariska, Vigh Ferenc, Dsotzán Terus, Vigh István, Kalapáti Mariska, Keresztes János, Sinkovits Miklós, Tóth Lajos, Bacsa Erzsébet, Pozsvai György, Galambos Ilonka és Vigh Márton pedig énekszámokkal. A „Lux” című 1 felvonásos vígjáték szereplői: Bacso János, Walter Elus, Szűcs Mihály, Brasnyó Margit, Kószó József és Paróczy Rozika voltak.

Ongyilkos lett, mert a jég elverte termését. Debrecenben és Hajdu megyében az utóbbi napokban nagy vihar és jégeső pusztított. Különösen a szőlőskertekben okozott nagyobb károkat. Egyeken Balázs István földműves padlásán felakasztotta magát. A csendőrség megállapította a bucsulevéiből, hogy a jég elverte Balázs István termését és előlötti elkeseredésében halt meg.

Itéletidő Velencében. Rómából jelentik: Szerda délután heves felhőszakadás és jégverés pusztított Velencében. A jég eltorlaszolta a csatornákat, mire a víz kiöntött az utcákra és terekre. A felhőszakadás súlyos forgalmi zavarokat okozott egész Velencében. A lagunák területén is sok a kár.

## Nyíltér\*)

««oOo»»»

## KÁVÉHAZ ÉS ÉTTEREM MEGNYITÁSI

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a volt Beograd kávéházat

## PEST KÁVÉHAZ NÉVEN

augusztus 9-én szombaton megnyitom.

Jó ételekről és italokról, valamint fajbokról, fővárosi sörökről gondoskodom. Zenét a közkedvelet

Sipos Lajos zenekara szolgáltatja.

Kitűnő feketekávé. Szolid árak, pontos kiszolgálás. Szíves pártfogást kér

Zóbal László.

\*) E rovatban közölteért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

## INNEN-ONNAN

Hogy az ujonnan a Birodalomhoz csatolt keleti vidékekre telepített népi németek új házájukat tényleg saját otthonuknak tekintsek, Németországban a nők részére egy új foglalkozást teremtetek és pedig a „visszatelepítettek gondozó nőket”. Ezeknek a visszatelepítettek gondozó nőknak az a feladatuk, hogy udvarról-udvarra, faluról-falura járva, a visszatelepítettek tanácsal és segítséggel rendelkezésre álljanak. Ez az újszerű gondozó munka egy új női hivatást teremtett Németországban, amelynek már most számos tagja van.

A német kémikusok fáradozásal a háború által előállított nyersanyaghiány pótlására ismét eredményre vezettek. Egy német kémikusnak sikerült, hosszas kísérletek után egy új eljárás feltalálni, amelynek alapján burgonyahéjból sátolás útján egy új szerű anyagot lehet előállítani, amely úgy ruganyosság, mint szigetelőanyag szempontjából a parafa tulajdonságaival rendelkezik. Az új anyag úgy üvegdugók, szigetelőanyag, vagy mint linoleum alátét kitűnően használható. Az eljárás szerint a megtisztított burgonyahéjakat nedves állapotban gőzomással formákba préselik és az így előállított új anyagot azután forgalomba hozzák.

A berlini rendőrség egyik leghíresebb és „Bodó” névre hallgató rendőrkutyáját, mint ahogyan a hivatalos rendőri kommuniké jelenti — a Berlin melletti Lichterfeldeben, hivatalának teljesítése közben egy betörő két lövéssel leterítette és súlyosan megsebesítette. A hivatalos jelentés szerint „Bodó” már a javulás útján van. A röntgenfelvétel, melyet az állatorvosi klinikán készítettek, azt mutatja, hogy az egyik lővés a nyakon, a másik pedig a halántékon hatott be. Szerencsére egyik sem volt halálos és „Bodó” máris a biztos javulás útján van, jókedvű és étvágya is kielégítő. „Bodó” előkelő iuháskutya családból származik. 1933. szeptember 1-én született és öt év óta áll a berlini rendőrség szolgálatában. Okmányaiából az is kitűnik, hogy a grünheidei kutyafőiskolát — ahol speciális rendőri kiképzést kapott — sikeresen végezte el.

Bármilyen leszármazási OKMÁNY (nemcsak nemesi) beszerzése ügyében forduljon  
**HERALDIKA NEMESSÉGI**  
irodához Budapest, IV., Gróf Károlyi utca 14  
Tel. 381-199, 184-644

A közelmúltban Prágában megtartott röntgenológus ülésen elhangzott előadásokból kitűnik, hogy az eddigi módszertől eltérően legújabbban az ércek vastartalmát röntgensugarak után állapítják meg. Eddig az érceket először vékony lemezekre csiszolták és ezeknek vastartalmát mikroszkópok segítségével vizsgálták meg. Ez az eljárás azzal a hátránnyal jár, hogy az ércek a vas elosztását nehezen lehetett megállapítani. Ismeretes, hogy a vas mint a legnehezebb elem, a legtöbb érceben előfordul. Ha egy ilyen vékony lemezt röntgen útján megvilágítanak, akkor a vas-testecskék az érceben sötét árnyékként mutatkoznak és így a vas elosztása az érceben tisztán kivehető.

Metzből jelentik, hogy a Maginot-vonal át-törésénél hősi halált halt német katonák részére Saargemündenben hősi temetőt állítanak fel, ahol a Maginot-vonal ellen folytatott harcban elesett hősök méltó nyugalomhelyet találnak. Az elszázi dombok egvedülálló sírjait egyesítik és itt alusszák majd örök álmukat azok a hősök, akik a Maginot-vonal áttörhetetlenségének legendáját megdöntve harcoltak, győztek és elesetek.

Égészen szokatlan panasz érkezik Ausztrália egyes részeiből. Ezek szerint bizonyos helyeken a verebek olyan óriási mértékben lepték el a vetéseket, hogy azok teljes pusztulásával kell számolni. Ezekben a helyeken a lakosság óriási energiával fogott hozzá a verebek irtásához, annyival is inkább, mert a hatóságok minden beszolgáltatott verébféért magas jutalmat fizetnek.

Érdekes felfedezést tett egy norvég orvos. Rájött, hogy a cetragutól a leghevesebb és legmakacsabb nátha is elmúlik. Az orvos most azon fáradozik, hogy megállapítsa, melyek a cetrak azok a részecskék, amelyek a náthára ilyen rendkívül gyógyító hatással vannak; és hogy ezekből a részecskéből orvosságot állítson elő.



# ASSZONYOK VILÁGA

## Zöldség, gyümölcs aszalása otthon

A kerti termények aszalás utján való eltevése egyike a legbiztosabb, legegyszerűbb és legolcsóbb eljárásoknak. Nemzetgazdasági érdek a mai háborús világban, hogy bőven legyen minden háztartásban elegendő táplálék tartalomanyagunk az elátásra. A friss zöldség természetesen a legjobb, de annak eltartása kertnélküli, vagy szűk és rossz pincéjű házakban szinte lehetetlen. Arra is kell gondolnunk, hogy télen szállítási nehézségek miatt, egyes zöldségfélékben nagyobb hiány mutatkozhatik és cukorhiány miatt befőttet jamokat, nem állíthatunk olyan bőségben az asztalra, mint azelőtt. Aszalással a nyáron könnyebben és olcsóbban beszerezhető kerti termények eltartása teljesen biztosra válik és tápanyagtartalmuk, vitamínanyaguk sem pusztul el jobban az aszalás alatt, mint más eltevési eljárásoknál, sőt egyes szerzők szerint e tekintetben igen előnyösen kimagasló az aszalás a többi eljárás felett.

Aszalás tulajdonképpen nem más, mint a termények nedvességtartalmának fokozatos elvonása abból a célból, hogy azon a bomlás és erjedést előidéző baktériumok megtelepedését gátoljuk. A nedvesség elvonásához melege van szükségünk. Ezt vagy a tüzhelyünkön állítjuk elő mesterséges uton, vagy a nap melegét használjuk fel. Gyakran a nyári száraz és meleg levegő is elegendő, hogy egyes terményekből rövid időn belül elvonhassuk a vizet. Napon való aszalást csak pormentes helyen lehet ajánlani, mert különben a tálcákon laposan kiterített anyag igen erős mértékben beszennyeződik. Ez esetleg romlását is okozhatja a zöldségnek és gyümölcsnek.

A tüzhelyen történő aszalásra a legegyszerűbb ha egymáshelyezett ládikák-ból házilag készítünk aszalóberendezést. Elkészítése annyira egyszerű, hogy bárki vállalkozhatik rá, ha megfelelő anyaghoz jut és szerszámai vannak. Egyszerű lapos ládikák, melyek úgy helyezhetők egymás fölé, hogy közöttük 2—3 cm rés marad. A ládák alja sűrűn egymás mellé szegelt vékony lécekből vagy spárgahálóból azért áll, hogy a meleg levegő aluról beáramolhasson a ládába és átjárja a terményt. A tüzhelyaszalásnál enyhe meleget használunk úgy, hogy a ládákat egy állványon a tüzhely fölé is elhelyezhetjük és alatta a napi főzés gátlás nélkül folyhat. A ládákat ajánlatos aszalás közben állandóan és egyenletesen cserélni. Ajál, vagyis közvetlenül a kályha felett lévő tálcán csak addig marad a termény, míg kellőképp át nem melegedett és a nedvesség enyhe párologás formájában eltávozik. Ekkor megcseréljük a legfelsővel, mely alig kapott a melegből. Így haladunk 10—10 percenként ládáról-ládára, és addig folytatjuk, míg az aszalvány leejtve nem ad csörgő hangot, vagy ropogósn törekennyé nem válik. Az aszalás menetében 10—20 óras szüneteket is bátran tarthatunk, mint ahogy ezt a napon való aszalásnál kényszerűségből is be kell tartanunk. Mikor nem aszalunk, a cserényeket száraz szellős helyre állítjuk (padlás, kamra).

### Amire ügyelni kell

Nagyon fontos, hogy az aszalni való termény tökéletesen tiszta és lehetőleg egyenletes vastagságu legyen. Ha nem eléggé tiszta, megromlik, izléstelenné válik, ha nem egyenletes vastagságu, úgy egy része tulajdonképpen, másrésze nem lesz

tökéletesen megaszalva és így ismét csak romlandóvá válik.

Zöldborsót és babot jobb árnyékos helyen aszalni, mint napon vagy tüzhelyen, mert így nem veszít sokat színéből. A gyökérzöldséget és leves terményt viszont napon kell aszalni.

A zöldborsóból használhatjuk bármelyik fajtát csak arra kell ügyelnünk, hogy a szem ne legyen tulapró és túleredt sem. Egy jó zománcu láboshba annyi vizet öntünk, hogy a fenekét ellepje. Egy kg borsóra 5—6 szem kockacukrot oldunk fel benne és két-három ujjnyi borsót teszünk bele. Lassu tüzre téve befedjük és gyakori felrázás közben addig pároljuk, míg csaknem egészen megpuhul. Ezután szitára rakjuk és esetleg még meglévő csekély levét lecsurgatjuk, majd szellős, meleg, száraz helyen a szabadban, vagy szitás fenekű cserényeken a kályha felett addig aszaljuk míg kopogásra szárad. Közben gyakran szel lözgetjük enyhe rázogatással, hogy ezzel is egyenletessé tegyük az aszalását. A borsó zöld hüvelyét minden előkészítés nélkül napon is aszalhatjuk. Télen levesekbe igen jól használható izesítésre. Télen már a főzés előtti napon alaposan megmossuk, majd tiszta vízbe beáztatjuk, hogy megdagadjon. Ugyanebben a vízben tesszük fel a főzéshez.

Zöldbabról válasszunk szép hosszuhüvelyű, nem tulvastag és nem szálkakódó fajtát az aszaláshoz. Vigyázzunk, túleredt ne legyen, mert ebből használhatatlan fás aszalvány válik. A hüvely két végét levágjuk, megmossuk, majd ugyanúgy, mint a zöldborsónál, láboshban cukros vízben pároljuk nem teljesen puhára. Ügyelnünk kell arra, hogy aszalás előtt leve teljesen lecsorogjon róla. Hirtelen száraz levegőre viszszük és aszalóban tüzhely felett, szabadban meleg szellős, de nem napos helyen szárítjuk. Télen, használat előtt szintén már felszabdoljuk izlés szerinti nagyságra, megmossuk, megsózzuk és vizet öntünk rá, hogy megdagadjon.

### PARADICSOMOT ÉS HAGMÁT IS ASZALHATUNK

Ugyanígy aszalhatjuk a felszeletelt vöröshagymát, mely veszít ugyan valamit ízéből, de igen jól eltartható és tavasz végéig nagyon jó szolgálatokat tesz a konyhán. Emlékezzünk csak az ideai rendkívül magas hagymaárakra!

Egyes országokban a paradicsomot is szívesen aszalják. Ha megfelelő husos és nem leves fajtát használunk és nem lágygyá érett terményeket, úgy az aszalás igen egyszerű, mert a felszeletelt gyümölcsöt vékony rétegben szikkasztjuk. Többször meg kell forgatni szikkasztás közben, mikor már eléggé kemény, hogy egyenletesen aszalódjék. Felhasználása mint zöldborsó, vagy babnál, azzal a különbséggel, hogy levesnek még külön át is kell törni szitán. Leginkább levesek színezésére és izesítésére használják.

A levélzöldségek közül igen egyszerű a petrezselyem, kapor, kelkáposzta aszalása. Előbbi kettőt vízben kiáztatjuk rövid időre, majd teljesen kirázva belőle a vizet összefogva felszabdoljuk, de valamivel nagyobb darabokra, mint használatban. Ezután cserényekre rakjuk és szellős, napos helyen egy-kétszer átforgatva, néhány óra alatt megszárad. Színe szép zöld marad, ha utána azonnal légmentesen elzárható üvegekbe tesszük. Használatban az ujjig tart. Állandóan zártan tartandó!

## BRISTOL SZALLODA

Budapest, Dunaparton

Előkelő családi szálloda, olcsó árakkal. Egyágyas szoba 7 p-től. Kétágyas szoba már 12 pengőtől.

**Előzékeny kiszolgálás!**

A gyümölcsök közül ajánlatos aszalni az almát, szilvát, kajszit. Az almát és kajszit csakis felszeletelve lehet aszalni. Al-mából a jó édes, érett őszi fajtákat használjuk, 3—4 milliméteres szeletekre vágva. Kajsziból is érett, de nem megpuhult gyümölcs lesz alkalmas erre a célra. A cserényekre egy vagy két sorban kirakott terményeket előbb egészen lassu, majd fokozódó meleg mellett aszaljuk. Mindket-tőt lehet napon is, de arra ügyeljünk, hogy a legyek ne lépjenek el az édes gyümölcsöket és ezért takarjuk le tüllruhával. Szilvát, köszmetét szár nélkül kell aszalni. A gyümölcsből érett, édes, de nem tulpuha termény kerüljön aszalásra. Tüzön, nap mellett egyaránt sikerrel aszalhatók és úgy a konyhán, mint a befőttök pótlására kitűnően alkalmasak. Nemkülönböztetve kedvelt téli csemegéjük a gyermekeknek is.

A gyümölcsaszalványok megmosva nyersen is ehetőek, de gyenge főzés mellett kevés fahéj, vanília hozzáadásával, cukros lében főzhetők teljesen puhára és mint a befőttök találhatók.

Akinek nincs aszalója, nem akar készíteni cserényeket, az főzés közben a használaton kívüli sütőben is aszalhat valamely jó zománcu tepsi-ben. Ez azonban sokkal nagyobb figyelmet és óvatosságot igényel, mint egyébként. Itt ugyanis a sütő belsőjében lévő termény hamarabb szikkad, mint a külső és könnyen előáll a pörkölés, barnulás, tulszáradás. Az aszalvány egyenletessége mindenesetre gyakrabban kifogásolható, mint más esetben.

Az aszalózöldség és gyümölcs elraktározására a gyakorlatban legjobban váltak be a két-három kilós papircsacskónak megfelelő nagyságu túllzacskók. Ilyen hiányában megfelelő számu lyukkal ellátott papircsacskó is megteszi, de csak szükségből.

A raktározó helyiség hőmérséklete kö-zömbös, de a levegő lehetőleg teljesen száraz legyen.

—:0:—

**Zölddió sürti cukorban.** Inkább kisebb, mint tulnagyszemű, teljesen zöld, fás részt még nem tartalmazó diót veszünk erre a célra, olyat, melyet kötötűvel még könnye-dén átszurhatunk. A megválogatott diót mindenekelőtt alaposan megmossuk, kötötűvel számos helyen, minden irányban átszurjuk, esetleg felébevágjuk, majd annyi tiszta vizet öntünk rá, amennyi a diót teljesen ellepi. A vizet naponta váltva 10—14 napig áztatjuk így az eredeti zöldsínű diót, miután az eredetileg zöld szín fokozatosan sötétbarna megérett. Készítünk higabb cukorszörpöt (pl. olyat, melynek 1 literre 20 dkg cukrot tartalmaz) s a forrásban lévő szörpben a kiáztatott diót 10—15 percig főzzük, majd levéve a tüzről, más napig félretesszük. Másnap a gyümölcscről leöntött szörp cukortartalmát az előbbinek a kétszeresére emeljük, a dió egy részét szegfűszeggel megtűzdelve, a szörpben jól átforgatjuk, azután ismét 24 óráig állni hagyjuk a szörpben. Harmadnapon ismét leöntjük a dióról a szörpöt, ismét hozzáadunk a szörp-höz ugyanannyi cukrot, mint előző napon, harmadszor is átfőzzük egyszer benne a diót, majd csinosan, szorosan üvegekbe rakjuk s a besűritett, kissé lehűtött cukorszörppel feltöltve, az üvegeket lezárjuk. Ez a gyümölcskészítmény sok munkát igényel, de megéri, mert igen finom.

## Színház



### Fergeleges taps kísérté Sutyi előadását Zomborban

Adám Klárika, az egész Magyarországon ismert és népszerű Sutyi Zomborban vendégszerépel. Pénteken mutatkozott be először az Arénában és egycsapásra meghódította a közönséget. A fiatal filmszínész minden számát fergeleges taps kísérté. Ezt a lelkesedést meg is érdemelte a kis művész. Ugy tánc-mint ének számai külön élményt jelentenek.

Az Aréna mozi zsúfolásig megtelt közönséggel. Az előadás előtt fél órával már olyan tolongás volt az utcán, a mozi előtt, hogy csak gyalogosok közlekedhettek. A járműveket le kellett állítani. A jegyek is elfogytak s aki későn érkezett, csak állóhelyet, vagy pótszékét kapott.

Tomvt, a megfagyott gyermeket mutatja be a mozgósínház. A darabban Sutyi is szerepelt. A kis cigánylány szerepében hódította meg a közönség szívét. A maszatos fekete kis purdó mosolya a szívekbe lopfekete kis purdó mosolya a szívekbe lopa kodott és mindenkit meghatott hű ragaszkodása Tomyhoz.

A színpadon azonban mégis közvetlenebbnek hatott Adám Klárika. Harmonikaszó mellett lejtett pár táncot. Énekszámait társították meg azután. Különösen arkobati-kus tánca aratott nagy tetszést.

Sutyi minden mozielőadáson személyesen is fellép az Arénában.

Megérkezése után először szerkesztőségünket kereste fel a népszerű Sutyi. Ha-

talmas babával érkezett és első ténykedése az volt, hogy autogramot osztott. Egyszerűen az asztalra írta nevét: Adám Klári, Sutyi. Minden asztalra. Azt mondta, hogy örizzük meg.

Elmondta Sutyi, hogy Ujvidéken nagyon szerették és reméli, hogy itt is megkedvelik majd. Szeretne fürödni, de ilyen időben nem szabad, anyuka nem engedi. Sutyi különben jó kislány, mindent eszik,

még a spenótot is.

Elmondta szerkesztőségünkben, hogy már csecsemő korában színpadra lépett és ha »hölgy« lesz belőle, akkor is filmezni fog.

Bucszóul azt kérte, hogy szépet írjunk róla, mert szeretné, ha minél többen látogatnák előadásait. Reméljük, hogy kívánsága teljesül s minden nap zsúfolt ház tapsol a kis művésznőnek.

## A szerző is résztvesz a Muskátli előadásán

### Vasárnap két előadásban kerül színre Cziráky Imre színműve

A Zombori Torna Kör és a Katolikus Legényegylet működvelőegyetése — mint a Délvidék már közölte — vasárnap két előadásban hozza színre Cziráky Imre ismert délvidéki író Muskátli című zenés színművét, amellyel az együttes az őszi színházi évadban megérdemelt sikert aratott.

A Muskátlit délután 3 órai kezdettel a honvédség, csendőrség és rendőrség tagjai részére belépőjegy nélkül mutatják be a Délvidék hazatérésének emlékére. Az esti előadás fél nyolckor kezdődik. Mindkét előadás a Városi színházban kerül színre. Jegyek elővételben Bogács Mihály drogériájában kaphatók.

A Muskátli vasárnapi előadásain részt vesz a szerző, Cziráky Imre népszerű délvidéki író is feleségével együtt. A vidékről ugyancsak számos vendég jelentette be érkezését.

A nagyszerű darab szerepeit a következők alakítják:

Littvay Piroška, Kiss Lajos, Tanczer Lajos, Berkó János, Floszberger Ica, Szumper Anci, Buzik István, Türr Margitka, Garai

Máté, Szabó Bözsike, Zahorai Mariska, Szoniczky Gyula, Szabó István, Móró János, Tordi Péter, Berlekovičs István és Kiss Ferenc.

Táncos párok: Garai Máté, Budimac Izván, Zidarevičs Mihály, Timpauser Gyula, Goretits Jucika, Szerencsés Terike, Konyovics Anci, Kemmer Márta.

Rendezői Berkó János. A táncokat Medveczky Sárika, a zene és énekszámokat pedig Waleth Stefánia zenetanárnő tanította be. A zenét a Legényegylet zenekara szolgáltatja.

—oOo—

### Az Ember Tragédiája Kopenhágában.

Az idei szezon közepén a kopenhágai nemzeti színház előadja Madách remekművét, Az ember tragédiáját. A drámát Sven Borberg dán író fordította dán nyelvre. Borberg nem ismeretlen Budapesten sem, az idei esztendő tavaszán nálunk járt és jelen volt egyik darabjának, a »Hol az Igazság« című komédiájának premierjén. Az ember tragédiáját Németh Antal, a Nemzeti színház igazgatója rendezti.

### A „DÉLVIDÉK” REGÉNYE

## A ZÖLDZEMŰ HÖLGY

IRTA: MAURICE LEBLANC

FORDITOTTA: KÁLLAY MIKLÓS

## A ZÖLDZEMŰ HÖLGY

(24)

— Tegye le a négy levelet a kandalló sarkára... Eppen négy van a borítékban? Egy... kettő... három... négy. Hegyes. Most pedig gyorsan ki a folyosóra és Isten áldja. Nem hiszem, hogy a véletlen még valaha össze hozzon bennünket. Isten vele sok szerencsét.

A fiatal lány szónéklül távozott.

Raoul most Marescalhoz fordult:

— Amint látod Rodolphe ismerem ezt a fiatal, zöldszemű teremest. Nem vagyok sem büntársa, sem gyilkos. Nem. Csak egy derék utas vagyok akinek a te pomádés ábrázolatod az első pillanattól kezdve nem tetszett s aki jó tréfának találta, hogy kiszabadítsa a karmaid közül a kezét. Részemről, már nem is érdekel több és elhatározom magam, hogy nem foglakozom többé vele. De azt akarom, hogy te se foglalkozz. Ki-ki utjára! Te jobbra, ő balra, én a közepén. Érted, mit gondolok, Rodolphe?

Marescal olyan mozdulatba kezdett, mintha a revolversebébe akarna nyulni. De nem fejezte be. Mert Raoul már elő is rántotta a magáét és olyan energikus pillantással meredt Marescalra, hogy ez nyugodtan maradt.

— Menjünk át a másik szobába. Akarod, Rodolphe. Ott könnyebben megértjük egymást.

A revolvert rázógezve átkísérte a rendőrbiztost a saját szobájába és bezárta mögötte az ajtót. De alig értek a szobába, lekapta egyik asztalról a terítőt és Marescal fejére borította mint valami csuklót. A másik nem állott ellen. Ez a fantasztikus ember egészen megbénította. Tudta, hogy minden ellenkezés hiábavaló. Némán tűrte hát, hogy Raoul egészen becsavarja kenőbőbe és terítőkbe, amelyek félig megfojtották és lehetlenné tettek minden irányú mozgását.

— Ime, — mondta — Raoul befejezte munkáját. — teljes egvetértésben vagyunk. Remélem, hogy holnap reggel kilenc óra felé majd kiszabadítanak. Addig bőven lesz időnk rá, neked, hogy egy kicsit elmékedj, a zöldszemű kisasszonynak Guillaumek és nekem pedig, hogy

biztonságba helyezük magunkat, kinek merre tetszik.

Sietség nélkül becsomagolt. Összecsatolta a táskáját. Azután gyufát gyújtott és elégette a négy levelet.

— Még egy szót Rodolphe. Ne zaklasd Bakafield lordot. Sőt, mivel ugy sincs bizonyíték a lány ellen és nem is lesz soha, add a providenciális férfit és ajándékozd meg más Bakafield bizalmas naplójával, amelyet a levéltárban találtam s most itt hagyok neked. Az apa így meg lesz győződve, hogy leánya a leghibátlanabb, a legbecsületesebb s a legnemesebb nő volt. Te pedig jót tettél. Ez is valami. Ami Guillaumeot és büntársát illeti, mond a lordnak, hogy csalódtál, közönséges zsarolás kísérletéről van szó, amelynek semmi köze az expresszen történt gyilkossághoz. Különbem még egy tanácsot adok, ne bolygasd ezt az esetet, amely tul bonyolult neked. Isten veled, Rodolphe.

Rodolphe magával vitte a kulcsot és átadta az irodában, ahol e szavakkal kérte a számláját:

— Tartás fenn nekem a szobát holnapig. Előre fizetek arra az esetre, ha még sem tudnék visszajönni.

Mikor kinn volt szerencsét kívánt magának az események illeten fordulathoz. Az ő szerepe be volt fejezve. Másson ki a fiatal lány a csavából úgy, ahogy tud, ez már nem tartozott rá.

Elhatározása olyan szilárd volt, hogy mikor megpillantotta a párizsi gyorson, amelyre 3 óra 50 perckor felszállt, nem próbált találkozni vele, hanem elrejtőzött előle.

Marseilleben a fiatal lány irányváltottatott és átszállt a toulousei vonatra egy társasággal, amellyel utközben ismerkedett meg s amely színésztruppnak látszott. Guillaume, aki ott bukkant fel, szintén belevágott a társaságba.

— Szerencsés utat, — mondta csak ugy magában Raoul. De az utolsó pillanatban kiugrott a fülkéjéből és ugyanarra a vonatra szállt mint

a fiatal lány. És akárcsak az másnap, reggel ő is leszállt Toulouse-ban.

Toulouseban kérdezősködni kezdett a hotel személyzeténél, ahol a fiatal lány társaságától kisérvé megszállt és megtudta, hogy ezek az utasok Leonide Ballé, operetténekesnő turné levő társulatának tagjai és hogy az énekesnő ma este Veronika szerepét fogja játszani a városi színházban.

Raoul lesbe állt. Három órakor a fiatal lány elhagyta a szállót. Nagyon izgatott volt, folyton hátratekingtetett, mintha attól félt volna, hogy valaki utána megy és kikémleli. Így ment egész a postahivataltig, ahol lázasan részkető kézzel egy háromszor is ujrakezdett táviratátíróveget adott fel.

Távozása után Raoulnak sikerült megszerezni az egyik elrontott táviratlapot. Ezt olvastatta rajta:

Hotel Miramare Luz (Hantes Yvrenées). Holnap az első vonattal érkezem. Értesítsék a házat.

— Mi az ördögöt keres ebben az időben a hegyek között, — tépelődött Raoul. — És mit akar ezzel, hogy „Értesítsék a házat”... Talán Luzban lakik a családja?

Ovatosan tovább követte a lányt és látta, hogy bemegy a Városi Színházba, kétségkívül hogy a társulat próbáját végignéze.

Raoul egész nap a Színház tájékát kémlelte. De a lány ki nem mozdult onnan. Büntársa Guillaume szintén nem mutatkozott.

Este Raoul behúzódott egy páholy mélyére és mindjárt az előadás elején ámuló kiáltásban tört ki, a színész, aki Veronikát énekelte nem volt más, mint a zöldszemű kisasszony.

— Leonide Ballé... gondolta magában Raoul. Ez volna hát a neve. És vidéki operetténekesnő. — Nem tudott szóhoz jutni. Ez túlhaladta mindazt, amit a zöldszemű hölgyről gondolni mert.

De akár párizsi volt, akár vidéki, mindenestre a legügyesebb színésznőnek s a legimádsraméltóbb énekesnőnek mutatkozott. Egyszerű, közvetlen, szerény és mégis elragadó volt, csupa gyöngédség és vidámság, csupa varázs és szemérem. Megvolt benne minden tehetség és báji, nagyon sok ügyesség s egy kis járatlanság a színpadon, ami csak fokozta megjelenésének báját. Raoulnak eszébe jutott első benyomása a boulevard Haussmannon s az az ölete, hogy bizonyosan kettős sors párosult az életében ennek a fiatal leánynak, akinek arckifejezése olyan tragikus és egyben olyan gvermeki volt.

(Folytatása következik)

## SPORT

## Vasárnap a Szegedi TK játszik Bezdánban

Bezdánból jelentik: Bezdánnak vasárnap ismét nagy sporteseményben lesz része. A BSE lekötötte a Szegedi TK csapatát, amely az utóbbi időben feltűnést keltő eredményeket ért el. A SzTK legutóbbi vereséget mért a Ferencvárosra, Nagyváradon pedig — amely szintén meglepő eredményességgel küzdött mostanában — eldöntetlen eredményt ért el. Bezdán a hazatérés Bajnokság során mutatta meg nagy képességeit s így két olyan csapat összecsapását hozza a vasárnapi mérkőzés, amelyek mindegyike messze előrefutott az utóbbi mérkőzése során.

Bezdánban nagy ünnepséggel fogadják a szegedi együttest. Zenészőről és más ünnepélyes külsőségekről már gondoskodott a vendéglátó egyesület.

A SzAK ugyanabban a felállásban

veszi fel a küzdelmet, mint amelyenél győzelmet aratott a Ferencváros felett:

Tóth — Szabó, Raffay — Kosutzky, Barothy, Bartók — Bognár, Halasi, Kalmár, Mester, Nagy. Tartalék Gyurics.

A Bezdáni SE így áll ki: Hidassy — Kiss I, Várkonyi II — Fejes, Mezei, Bogdán, Jákfay, Horváth III, Rémei III, Albert, Nagy.

Előmérkőzést a BSE II csapata a dávidi együttesel játszik.

A szegedi labdarugók este külön MÁVAUT-autóbuszal utaznak Zomborba s a társasgépkocsin 20—25 zombori szurkoló is hazatérhet.

A mérkőzés veszélybe került, mert a szegedi csapat lemondta, később azonban sikerült biztosítani a mérkőzést.

## Matyók Aladár tervai alapján épül fel Magyarország legszebb stadionja Zomborban

**Pár héten belül megrendezik az első mérkőzést**

A zombori sporttelepen pár napon belül befejeződnék az előmunkálatok. Már két hónap óta szakadatlanul folyik a kubikolás a Sport egykori pályáján. A talaj már megfelelően el van készítve, s most kezdetét veheti a nagyszabású munka. A sporttelep építésének tervét Matyók Aladár budapesti építész-mérnökre bízák. Matyók építette a pesti népligeti KISOK pályát, valamint a csepeli sportstadiont.

Az ismert tervező már a zombori stadion terveit is elkészítette és ebből látszik, hogy a zombori pálya Magyarország egyik legszebb sporttelepe lesz.

Matyók pár nap múlva Zomborba érkezik és a helyszínen is megtekinti a rendelkezésre álló terepet. Az itt végzett tájékozódás után elkészíti a terveket.

Munkatársunk az épülő pálya kérdéséről folytatott beszélgetést szombaton délelőtt Jónás István főtanácsossal, az ismert sportemberrel, aki kijelentette, hogy

**pár héten belül már meg is rendezik az első mérkőzést a pályán.**

Bár hiányzik még a tribün, a kerítés, minden, ami a terepet stadionná avatja, de ettől függetlenül megrendezik a mérkőzést egyrészt azért, hogy a játéktér földjét lefussák a játékosok, másrészt pedig azért, mert az új terep máris jobb alkalmasabb, mint a Sztapári uti pálya.

### MODERN USZÓDA

— A sporttelep mellett modern uszóda is épül — mondja informátorunk.

Az ott elpocsolyásodó tavat kell kibővíteni. Egyholdas területen képzeljük el az uszódát, tiszta, forrásvízzel telt bazént, fűzfás, jegenyészegéllyel. Homokos strand sem hiányozna és valószínűnek tartjuk, hogy ez Zombor idegenforgalmát is emelné. A szomszédközségek is nagyon érdeklődnek a tervek iránt. Zombor modern strandot kapna a központban.

— És mindez mitől függ?

— Az anyagiaktól természetesen. Sokba kerül a stadion. A zombori sportegyesületek közül egyik sem bírja ezt a nagy áldozatot. A város is segít majd, a sportemberek is mindent megtesznek. Számítunk azonban a MLSz-re, a MUSz-ra és azt hisszük, hogy a fővárosban felfigyelnek majd erre a munkára az illetékesek.

Zomborban nagy munka folyik, nagy átszervezésen megy keresztül a város, kell, hogy támogassanak bennünket azok is, akik a sportügyeket intézik.

Sportembert kellene leküldeni, aki tájékoztatná a az illetékeseket az itt folyó munkáról.

A további tervek gondoskodnak a fásításról is. Parkirozni akarják a stadion környékét. Sétányokat terveznek a teniszpályák körül. Levente célokra külön pályát építenek. Kerékpárversenyek lebonyolítására külön kört lehet majd építeni a labdarugó pálya körül.

A szép tervek már a megvalósulás stádiumába jutottak és ahhoz, hogy meginduljon a virágzó sportélet, csak egy hiányzik még: az összefogás.

## Olasz atléták Budapesten

Az olasz atléták megérkeztek a fővárosba. A műsort a következőképen állították össze:

Szombaton: 400 m gátfutás, magasugrás, 100 m, súlydobás, 800 m, távolugrás, 10.000 m, kalapácsvetés, 4×400 m staféta.

Vasárnap: 110 m gátfutás, rudugrás, 200 m, diszkoszvetés, 400 m, hármasugrás, 1500 m, gerelyvetés, 5000 m, 4×100 m.

## Palicson rendezik meg a délvidéki városok uszóbajnokságot

Augusztus 17-én a déli uszókerület Palicson rendezik meg a felszabadult bácskai városok uszóversenyét. A versenyen Szabadka, Zombor, Zenta és Ujvidék legjobb férfi és női uszói vesznek részt. A győztes kapja Fehér J. István, a déli uszókerület elnökének a vándorszerlegét, amelyért az előző évben anyaországi egyesületek küzdöttek.

A verseny nevezési zárata augusztus 14. A nevezési díjak az egyéni számokban 0.50 pengő, a váltóban 1 pengő. Nevezni lehet a Magyar Uszósövetség hivatalos nevezési lapján.

A Palicsi Sport Klub uszói és vízipólói részt vesznek az augusztus 9-ikén és 10-ikén Kunszentmiklóson megtartandó Duna-Tiszaközi uszóbajnokságon. A versenyen a Palicsi SK tizenkét uszóval képviselteti magát.

Zombori atléták sikere a kolozsvári versenyeken. A Kolozsvárott megtartott atlétikai versenyeken Léhner zombori versenyző 708 centimétert ugrott. A rudugrásban is első helyezést ért el Léhner, harmadik Bakov zombori tanár lett. Léhner az olaszokkal szemben felállított magyar együttes tartalékában is szerepel.

**Az óbecsei Bocskai első csapata vasárnap Ujszegeden vendégszerepel s az ottani TK-val mérte össze erejét.** — A Bocskai augusztus 15-én a kisbunhalasi MOVE csapatát látja vendégül. Ugyanaznap este a MOVE asztalitenisz csapata az alsóvárosi KIE ping-pong csapatának vendége lesz. — Vasárnap, az alsóvárosi KIE az újvidéki telepi olvasó és gazdakör asztalitenisz csapatát látja vendégül.

**Teniszezőink Erdélyben.** Válogatott teniszkeretünk több tagja, élén Asbóthtal, Nagyváradon, majd Marosvásárhelyen vendégszerepelt. Nagyváradon Asbóth 6:2, 6:2 arányban, Marosvásárhelyen 6:1, 6:0 arányban győzte le Dallos II-öt, Katona 6:2, 6:2 illetve 1:6, 6:3, 6:1 arányban Fehért, míg az Asbóth-Dallos II. pár 6:3, 6:3, illetve 6:4, 7:5 arányban győzött a Katona-Fehér pár ellen. Még Désen és Kolozsvárott játszanak a teniszezők.

## Apróhirdetések

Hat. eng.

INGATLANFORGALMI IRODA MERKUR — STEFATIS Zombor — Zrinvi (Párizsi utca 2. Telefon: 81. — Házak, gyárak, malmok, földek, szőlők, szállások és mindennemű ingatlanok

### VÉTELE ÉS ELADÁSA.

Vaskasszák minden nagyságban. Több különböző földbérlet kapható.

### TUZMENTES KASSZA,

egészen nagy, 2 ajtó, wieni gyártmányu. szövetkezet, község vagy ékszerész részére igen alkalmas, kedvező áron eladó.

Haza! Általános Biztosító R. T. kerületi főügynöksége. a-337

„Fanto” az Egyesült Magyar Ásványolajgyárak raktárában állandóan kapható világítópetróleum, motalkó, traktor és gépke-nőolaj. Mezőgazdasági festett gázolaj, petróleum és motalkó. Mé-rő László, Zombor, bajai országot 11. Telefon 6. a-327

Bélyegyet minden té-telben veszek és el-adok. Szalay Skálát József, Budapest. Ver-ress Pálné ucca 7. a-362

Üzletáthelyezés. Tisz-telettel értesitem igen-tisztelt megrendelői-met, hogy szabóüzlete-met Trefort utca 4 sz. alól, Zrinvi utca 8 sz. alá helyeztem. Noll Kristof szabómester. a-391-f

„Bosztón” cipőüzle-tet áthelyeztük. Szent Györgv tér 2. szám alá. a-393-f

Bognársegéd állandó munkára azonnali bel-lépésre felvétetik. Gép munkások előnyben. Kővágó Sándor bog-nármester, Bezdán. a-397-u

2 vagy 3 szobás la-kást keres Zomborban vármegyvei tisztviselő. Cim a kiadóban. a-395

Társat, vagy kölcsönt keresek női fodrász-szalon, megnyitására. Onál-ló, szakképzett fodrásznő vagyok, csak az anyagiak hiányoz-nak. Cim a kiadóban. a-400-f

Eladó jókarban levő stráfkocsi és egy pa-rasztkocsi. Zahorecz Lajosnál, Zombor Szé-chenyi krt. 24. a-401-f

Scherer Mariska va-sárnap, 10.-én délelőtt 9 órakor és délután 3-kor, kiárúsítja özv. Mátrai né hagvatékát. Zombor, Mátyás király (Sztapári) ut 10. a-403-f

Megnyilt a Hagen-macher söröző, ahol minden nap friss vil-lásreggeli kapható. Fajborok, palackozott és hordós. Hihetetlen olcsó árak. Szolid, pon-tos kiszolgálás. Szives pártfogást kér „Hagi” söröző üzletvezetője, Boedán Márton. a-402-f

## DÉLVIDÉK

politikai napilap

Kiadó és laptulajdonos:

Illés Sándor főszerkesztő

Felelős szerkesztő Muhl János

Szerkesztőség és kiadóhivatal Zombor, Csihás

Bent ucca 3.

Nyomatott Bosnyák József körforgógépén